

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури і мистецтв
Кафедра історії, теорії мистецтв та виконавства

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Основи педагогічної майстерності»
(на базі диплома про фахову передвищу або неповну вищу освіту)

Ступінь вищої освіти:	БАКАЛАВР
Освітня кваліфікація:	Бакалавр музичного мистецтва
Професійна кваліфікація:	Керівник музичний. Викладач спеціалізованих мистецьких закладів. Організатор у сфері культури і мистецтва

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол засідання кафедри історії,
теорії мистецтв та виконавства
№ 8 від 29 січня 2021 р.

ЛУЦЬК – 2021

І. Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна складається з двох предметних модулів:
«Вікова музична психологія та методика музичного виховання»,
«Методика викладання музичного мистецтва».

Предметний модуль «Вікова музична психологія та методика
музичного виховання»

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	02 Культура і мистецтво 025 Музичне мистецтво Бакалавр	Цикл дисциплін професійної підготовки
Кількість годин / кредитів 60/2		Рік навчання <u>2</u>
		Семестр <u>3-ий</u>
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лекції - 10 год.
		Практичні 10 год.
		Лабораторні <u>8</u> год.
		Самостійна робота <u>28</u> год.
	Консультації <u>4</u> год.	
	Форма контролю: екзамен 3 семестр	
Мова навчання українська		

Заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	02 Культура і мистецтво 025 Музичне мистецтво Бакалавр	Цикл дисциплін професійної підготовки
Кількість годин / кредитів 60/2		Рік навчання <u>2</u>
		Семестр <u>2-ий, 3-ий</u>
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лекції - 6 год.
		Практичні 2 год.
		Лабораторні <u>8</u> год.
		Самостійна робота <u>44</u> год.
	Консультації <u>6</u> год.	
	Форма контролю: екзамен 3 семестр	
Мова навчання українська		

Предметний модуль «Методика викладання музичного мистецтва»

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	02 Культура і мистецтво 025 Музичне мистецтво Бакалавр	Цикл дисциплін професійної підготовки
Кількість годин / кредитів 60/2		Рік навчання <u>2</u>
		Семестр <u>3-ий</u>
		Лекції - 10 год.
		Практичні 10 год.
		Лабораторні <u>10</u> год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Самостійна робота <u>28</u> год.
	Консультації <u>4</u> год.	
		Форма контролю: екзамен 3 семестр
Мова навчання українська		

Заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	02 Культура і мистецтво 025 Музичне мистецтво Бакалавр	Цикл дисциплін професійної підготовки
Кількість годин / кредитів 60/2		Рік навчання <u>2</u>
		Семестр <u>3-ий</u>
		Лекції - 4 год.
		Практичні 2 год.
		Лабораторні <u>6</u> год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Самостійна робота <u>40</u> год.
	Консультації <u>8</u> год.	
		Форма контролю: екзамен 3 семестр
Мова навчання українська		

II. Інформація про викладачів

Зарицька Анна Андріївна

Кандидат педагогічних наук

Старший викладач кафедри історії, теорії мистецтв та виконавства

Контактна інформація (+380503788379, zaranna.aa@gmail.com)

Дні занять (<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>)

Панасюк Світлана Леонідівна
Кандидат педагогічних наук
Старший викладач кафедри історії, теорії мистецтв та виконавства
Контактна інформація (+380994754963, svitlana-panasyuk@ukr.net)
Дні занять (<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>)

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Силабус навчальної дисципліни «Основи педагогічної майстерності», який передбачає вивчення предметних модулів «Вікова музична психологія та методика музичного виховання», «Методика викладання музичного мистецтва» спрямований на професійну підготовку майбутніх фахівців у галузі 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 025 «Музичне мистецтво» освітнього ступеня бакалавр. Виконання вимог даної дисципліни спрямоване на теоретичну та практичну підготовку бакалаврів музичного мистецтва, сприяє формуванню музично-педагогічної культури, як запоруки майбутньої професійної творчості, високого рівня педагогічної майстерності.

Дана дисципліна є однією зі складових частин загального процесу підготовки майбутніх бакалаврів, викладачів спеціалізованих мистецьких закладів, організаторів у сфері культури і мистецтва.

Пререквізити (Засвоєння навчальної дисципліни передбачає інтеграцію знань, умінь і навичок з таких дисциплін: «Основи історичного та теоретичного музикознавства», «Вокально-оркестровий клас», «Творчий колектив», «Фахова майстерність», «Постановка голосу та вокальний ансамбль», «Сценічна та організаційна майстерність»).

Постреквізити (дисципліни, які будуть використовувати результати навчання даного курсу: «Вокально-джазовий ансамбль», «Звукотехніка, аранжування та зведення музичної композиції», «Методика та практикум роботи з творчим колективом»).

2. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Метою навчальної дисципліни «Основи педагогічної майстерності», є формування всебічно підготовленого фахівця, здібного на високому рівні впроваджувати передові методи та тенденції сучасної мистецької науки та музичної педагогіки. Система навчання бакалавра музичного мистецтва забезпечує повноцінну професійну освіту та творчий розвиток майбутнього фахівця, сприяє формуванню ціннісних орієнтацій у сфері музичного виховання, всебічному розвитку особистості.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів професійних компетентностей; удосконалення музично-виконавських, комунікативно-організаторських та дослідницьких

умінь та навичок; визначення шляхів реалізації навчальної програми з музичного мистецтва; уміння застосовувати фундаментальні положення музичної психології та педагогіки в практичній діяльності музиканта-педагога.

3. Результати навчання (компетентності).

Загальні компетентності:

- ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- ЗК 6. Навички міжособистісної взаємодії;
- ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;
- ЗК 15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності:

- ФК 3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
- ФК 4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
- ФК 5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.
- ФК 10. Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
- ФК 18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

Програмні результати навчання:

- ПРН 3. Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.
- ПРН 4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.
- ПРН 12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
- ПРН 13. Вміти здійснювати педагогічну діяльність.
- ПРН 14. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції.
- ПРН 15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.

По завершенню курсу студент повинен:

- ✓ Знати особливості музичного мистецтва як складової частини духовної культури суспільства, його пізнавальні та виховні

- можливості;
- ✓ знати суть, мету і завдання музичної освіти школярів;
  - ✓ опанувати види музичної діяльності та їх взаємозв'язок;
  - ✓ знати загальні та специфічні особливості сучасного уроку музичного мистецтва, його типи;
  - ✓ знати методи, прийоми і принципи музичного виховання та навчання;
  - ✓ уміти вирішувати педагогічні, навчально-виховні, художньо-творчі завдання з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, їхньої музичної підготовки;
  - ✓ уміти розвивати в процесі занять музичні здібності дітей;
  - ✓ уміти здійснювати огляд теоретичної та методичної літератури;
  - ✓ уміти аналізувати збірки музично-педагогічного репертуару для учнів.

4. Структура навчальної дисципліни.

Предметний модуль «Вікова музична психологія та методика музичного виховання»

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Лаб.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Основи вікової музичної психології							
Тема 1. Вікова музична психологія як наука і навчальна дисципліна	12	2	2		7	1	ІРС/10
Тема 2. Принципи і методи музичної психології	16	2	2	4	7	1	ІРС/10
Разом за змістовим модулем 1	28	4	4	4	14	2	ІРС/20
Змістовий модуль II. Музичне виховання							
Тема 3. Сутність та методи музичного виховання	16	4	4	2	7	1	ІРС/10
Тема 4. Методика музичного виховання	16	2	2	2	7	1	ІРС/10
Разом за змістовим модулем 2	32	6	6	4	14	2	ІРС/20
Види підсумкових робіт							Бал
Модульна контрольна робота 1,2							30/30
Всього годин / Балів	60	10	10	8	28	4	100

* ІРС –індивідуальна робота студента, МКР – модульна контрольна робота.

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Лаб.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Основи вікової музичної психології							
Тема 1. Вікова музична психологія як наука і навчальна дисципліна	12				10	2	ІРС/10
Тема 2. Принципи і методи музичної психології	16	2		2	10	2	ІРС/10
Разом за змістовим модулем 1	28	2		2	20	4	ІРС/20
Змістовий модуль II. Музичне виховання							
Тема 3. Сутність та методи музичного виховання	14			2	10	2	ІРС/10
Тема 4. Методика музичного виховання	18	2	2	2	10	2	ІРС/10
Разом за змістовим модулем 2	32	6	6	4	20	4	ІРС/20
Види підсумкових робіт							Бал
Модульна контрольна робота 1,2							30/30
Всього годин / Балів	60	4	2	6	40	8	100

Предметний модуль «Методика викладання музичного мистецтва»

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Лаб.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи викладання музичного мистецтва							
Тема 1. Методика музичного мистецтва як наука і навчальна дисципліна	14	4		2	7	1	ІРС/10
Тема 2. Сутність теорії та методики музичної освіти	16	2		4	7	1	ІРС/10
Разом за змістовим модулем 1	28	6		6	14	2	ІРС/20
Змістовий модуль II. Практичні аспекти викладання музичного мистецтва							

Тема 3. Музично-педагогічні технології. Психолого-педагогічні умови проведення уроку.	16	2	2	4	7	1	IPC/10
Тема 4. Навчально-методичне забезпечення, принципи та методи навчання і виховання.	16	2	2	4	7	1	IPC/10
Разом за змістовим модулем 2	32	4	4	8	14	2	IPC/20
Види підсумкових робіт							Бал
Модульна контрольна робота 1,2							30/30
Всього годин / Балів	60	10	4	14	28	4	100

* IPC –індивідуальна робота студента, МКР – модульна контрольна робота.

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Лаб.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи викладання музичного мистецтва							
Тема 1. Методика музичного мистецтва як наука і навчальна дисципліна	14	2			10	2	IPC/10
Тема 2. Сутність теорії та методики музичної освіти	16	2		2	10	2	IPC/10
Разом за змістовим модулем 1	30	4		2	20	4	IPC/20
Змістовий модуль II. Практичні аспекти викладання музичного мистецтва							
Тема 3. Музично-педагогічні технології. Психолого-педагогічні умови проведення уроку.	14			2	10	2	IPC/10
Тема 4. Навчально-методичне забезпечення, принципи та методи навчання і виховання.	16		2	2	10	2	IPC/10
Разом за змістовим модулем 2	30		2	4	20	4	IPC/20
Види підсумкових робіт							Бал
Модульна контрольна робота 1,2							30/30
Всього годин / Балів	60	4	2	6	40	8	100

* IPC –індивідуальна робота студента, МКР – модульна контрольна робота.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

1. Прийоми контролю засвоєння матеріалу, позакласна та позашкільна робота.
2. Зміст і організування масових та гурткових форм позакласної та позашкільної роботи, індивідуальне навчання, критерії оцінювання.
3. Формування основних компетентностей у дітей початкової школи на уроках мистецтва.
4. Специфіка проведення уроку мистецтва в молодших класах згідно НУШ.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, академічний обмін, навчання за подвійним дипломом) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із завідувачем кафедри, деканатом.

Політика щодо академічної доброчесності. Під час контрольних робіт заборонено використання мобільних девайсів, гаджетів. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн занять та підготовки практичних та індивідуальних завдань.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Виконання вокальної програми, що здається із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (80% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад: довідка про хворобу).

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю є екзамен, що полягає в оцінці засвоєння здобувачем навчального матеріалу. Екзамен складається з демонстрації теоретичних знань з методики музичного мистецтва, практичних умінь і навичок проведення уроків музичного мистецтва, різних за змістом, стилем, і формою. Складання екзамену здійснюється, якщо суми балів, які набрані за модульним контролем, недостатньо для позитивної оцінки.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та лабораторних занять і має за мету перевірку рівня знань, умінь та навичок студентів. Поточний контроль реалізується у формі виконання індивідуальних завдань, рівні засвоєння практичного матеріалу, самостійної роботи. Максимальна кількість балів поточного контролю становить - 40 балів.

Підсумковий модульний контроль здійснюється у формі виконання студентом модульних контрольних робіт. Пропонується дати відповіді на 2 теоретичні запитання та виконати практичне завдання .

Максимальний бал, отриманий за дві МКР становить 60 балів.

Розподіл балів та критерії оцінювання

Розподіл балів у 3 семестрі

Поточний контроль (мах = 40 балів)		Модульний контроль (мах = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1		Модуль 2		
Змістовий модуль 1		МКР 1	МКР 2	
Т 1	Т 2	30	30	100
20	20			

Критерії оцінювання поточного контролю

- 20–17 балів* отримують студенти, які демонструють всебічні систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, чітко визначає і обґрунтовує шляхи застосування теорії на практиці та демонструє здатність до теоретичного аналізу практичних проблем. уміння виконувати завдання на творчому рівні. Продемонстрував відмінні навички та вміння проведення уроку музичного мистецтва.
- 16-13 балів* отримують студенти, які на середньому рівні володіють знаннями програмового матеріалу, успішне виконання завдань і засвоєння основної літератури на рівні аналогічного відтворення; визначає і обґрунтовує шляхи застосування теорії на практиці, демонструючи здатність до теоретичного аналізу практичних проблем. Демонструє добрі навички та вміння проведення уроку музичного мистецтва.
- 12-9 балів* виявив знання основного програмного матеріалу в об'ємі, що необхідний для подальшого навчання і роботи, здатність упоратися з виконанням завдань на рівні репродуктивного відтворення; виявляє здатність до застосування теоретичних знань при розв'язанні практичних проблем; орієнтується в структурі уроку.
- 8-5 балів* Часткове виконання завдань.
- 4-1 бал* Завдання виконані на мінімальному рівні.
- 0 балів* Професійна несумісність

Критерії оцінювання модульного контролю

30–27 балів	отримують студенти, які демонструють всебічні систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, чітко визначає і обґрунтовує шляхи застосування теорії на практиці та демонструє здатність до теоретичного аналізу практичних проблем. уміння виконувати завдання на творчому рівні. Продемонстрував відмінні навички та вміння проведення уроку музичного мистецтва.
26-22 балів	отримують студенти, які на середньому рівні володіють знаннями програмового матеріалу, успішне виконання завдань і засвоєння основної літератури на рівні аналогічного відтворення; визначає і обґрунтовує шляхи застосування теорії на практиці, демонструючи здатність до теоретичного аналізу практичних проблем. Демонструє добрі навички та вміння проведення уроку музичного мистецтва.
21-18 балів	виявив знання основного програмного матеріалу в об'ємі, що необхідний для подальшого навчання і роботи, здатність упоратися з виконанням завдань на рівні репродуктивного відтворення; виявляє здатність до застосування теоретичних знань при розв'язанні практичних проблем; орієнтується в структурі уроку.
17-11 балів	Часткове виконання завдань.
10-7 бал	Завдання виконані на мінімальному рівні.
0 балів	Професійна несумісність

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Аристова Л. С. Методика музичного навчання та виховання: навч.-метод. посібник. Миколаїв: Іліон, 2018. 404 с.
2. Гадалова І. М. Методика викладання музики в початкових класах: навч. пос. Київ: ІСДО, 1994. 272 с.
3. Доронюк В. Д., Зваричук Ж. Й. Шкільне хорознавство : навч. посіб.

- для викл. і студ. Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2008. 336 с.
4. Кульчицька Л. Музичне виховання в початкових класах загальноосвітньої школи. Івано-Франківськ, 2000. 46 с.
  5. . Кушка Я. С. Методика музичного виховання дітей. Видання друге, доопрацьоване. Навчальний посібник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв I-II рівнів акредитації у 2-х частинах. Частина 1. Вінниця: Нова книга, 2007. 216 с.
  6. Масол Л. М., Очаковська Ю. О. Вивчення музики в 1-4 класах: навч.-метод. пос. для вчителів. Харків: Скорпіон, 2003. 144 с. 11. Печерська Е. П. Уроки музики в початкових класах. Київ: Либідь, 2001. 271 с.
  7. Ростовський О. Я. Лекції з історії західноєвропейської музичної педагогіки: навч. посіб. Ніжин: В-во НДПУ ім. М. Гоголя, 2003. 193 с.
  8. Ростовський О. Я. Методика викладання музики у початковій школі. Тернопіль: Навчальна книга–Богдан, 2001. 216 с.
  9. Рудницька О. Основи викладання мистецьких дисциплін. Київ, 1998. 211 с. 17. Рудницька О. П. Педагогіка: загальна і мистецька. Київ: Вища школа, 2002. 245 с.
  10. Савчук В. Формування навиків ансамблевого співу в учбовому хорі. Івано-Франківськ : ВДВ ЦІТ, 2006. 24 с.
  11. Черкасов В. Теорія і методика музичної освіти: навч. посіб. Київ: ВЦ «Академія», 2016. 240 с.
  12. Шмагало Р., Покотило Г., Ляшкевич П., Гнатишин І., Бей Т. Мистецька освіта й мистецтво в культуротворчому процесі України XX–XXI століть: навчальний посібник / за заг. редакцією Р. Шмагала. Львів: ЛНАМ; Тернопіль: Мандрівець, 2013. 292 с.: іл., дод. + DVD.